

PROJEKT

Miljötillsyn av till- ståndspliktiga lantbruk (B-anläggningar)

2020-01-29

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

ADRESS

Hertig Johans torg 2
541 83 Skövde

TELEFON

0500-49 36 30

E-POST

info@miljoskaraborg.se

WEBBPLATS

www.miljoskaraborg.se

Foto: Mostphotos

Detta gjorde vi

I projektet besökte vi 13 gårdar inom vårt verksamhetsområde som har tillståndspliktig verksamhet, så kallade B-anläggningar. De tillståndspliktiga verksamheterna har många djur och omfattas av fler bestämmelser än de flesta andra lantbruk. Dels ska de uppfylla särskilda villkor som länsstyrelsen beslutat om, dels har de större krav på sig när det gäller egenkontroll. De har också krav på att lämna in en miljörapport. En kontroll av en tillståndspliktig verksamhet inkluderar följande:

- Ordinarie tillsyn – bland annat kontroll av gödselhantering, hantering av växtskyddsmedel, avfallshantering och diverse dokumentation.
- Animaliska biprodukter – kontroll av förvaring och transport av kadaver samt användning av gödsel som innehåller animaliska biprodukter.
- Förbränningsanläggningar för animaliska biprodukter – kontroll av villkor.
- Genomgång av verksamhetens villkor.
- Granskning och genomgång av miljörapport.
- Granskning och genomgång av BAT-slutsatser.

Nya EU-regler

Större svin- och fjäderfäanläggningar är en av de branscher som omfattas av industriutsläppsdirektivet, där mer enhetliga krav ställs på utsläpp från industrier inom EU. BAT-slutsatser (BAT = Best Available Technique = Bästa tillgängliga teknik) har införts i Sverige som bindande generella föreskrifter i industriutsläppsförordningen. BAT-slutsatserna för svin- och fjäderfäanläggningar publicerades i februari 2017, verksamheterna har därefter fyra år på sig att uppfylla kraven. Verksamheterna måste även inom fyra år lämna in en statusrapport samt bedöma om en periodisk kontroll behöver genomföras av mark och grundvatten.

Förutom de krav som följer av tillståndet, ska dessa verksamheter alltså även följa de BAT-slutsatser som finns för svin- och fjäderfäanläggningar. I BAT-slutsatserna finns bland annat utsläppsvärden för ammoniak per djurplats. Dessa utsläppsvärden, så kallade BAT-AEL (BAT-Associated Emission Levels), är strikta krav och får inte överskridas. BAT-slutsatser utan utsläppsvärden fungerar som referenser, det är inte ett krav att göra precis som BAT-slutsatsen men verksamheten ska använda en sådan teknik som uppnår likvärdig eller bättre miljöeffekt. Första tillfället för att redovisa uppfyllelsen av BAT-slutsatserna var vid miljörapporteringen som rapporterades in i mars 2019. Vid besöket diskuterade vi hur verksamheterna förhåller sig till BAT-slutsatserna.

Resultat

Vid kontrolltillfället gjordes flera olika kontroller. De flesta följer lagstiftningen i stort och har god ordning. De brister som vi hittar är av smärre avvikelse från lagstiftningen. De flesta lantbrukare har en fungerande egenkontroll där de bland annat kontinuerligt ska se till att anläggningen och utrustningen är i gott skick och inte utgör någon risk för miljön. Tre av lantbrukarna hade inte en tillräckligt utförlig dokumentation. Tre stycken lantbrukare hade brister i gödselhanteringen. Nio lantbrukare hade mindre avvikelser vad gäller dokumentation, bland annat för växtodlingsplan, avfall och växtskyddsmedel. En lantbrukare hade en mindre avvikelse för kadaverhantering.

Vår uppföljning av projektet

Vi följer upp frivilliga åtaganden antingen genom att begära in kompletterande handlingar eller följa upp på plats vid nästa planerade kontroll om ett år.

Vad blev nyttan med projektet?

Under perioden har vi följt upp att lantbrukarna kommit igång med BAT-slutsatserna. De har genom inrapportering och genomgång på plats förklarat hur de förhåller sig till BAT-slutsatserna. De flesta lantbrukare har redogjort på ett bra sätt och uppfyller redan många av kraven. Några har fått i uppgift att komplettera med information och uträkningar till 2019 års miljörapportering i mars 2020.

Genom en fungerande egenkontroll kan lantbrukaren själv identifiera och undvika de risker verksamheten utgör på omgivande miljö. Det kan till exempel vara att se till att utrustningen fungerar bra, såsom gödselspridare och spruta för kemiska bekämpningsmedel, eller att se till att inte gödsla med mer näring än grödan behöver.

Med miljökvalitetsmål som *Ingen övergödning*, *Grundvatten av bra kvalitet* och *En giftfri miljö* i sikte fokuserar tillsynen på att minska läckage av näringsämnen och kemikalier från lantbruket. All växtodling och djurhållning påverkar i viss omfattning miljön negativt eftersom näringsämnen från växtodling och gödsel bidrar till övergödning i vattendrag, sjöar och hav. Genom att hantera gödsel på rätt sätt minskas övergödningen i våra vatten. I de utvärderingar som skett av regelverket har man kunnat se att det blivit en minskning av kväveläckaget från jordbruksmark de senaste åren.

Fakta om projektet	
Namn:	Miljötillsyn av tillståndspliktiga lantbruk (B-anläggningar)
Projektet pågick:	6 maj – 30 augusti 2019
Detta granskade vi:	<ul style="list-style-type: none">• Egenkontroll• Gödselhantering, gödsellagring och gödselspridning• Bekämpningsmedel• Avfallshantering• Dokumentation• Förbränningsanläggningar• Animaliska biprodukter• BAT-slutsatser
Antal anläggningar:	13 varav 6 stycken har nya BAT-slutsatser
Antal anläggningar utan brister:	4 stycken (Bristerna är ofta mindre allvarliga.)

Bilaga

**Fastigheter som ingick i projektet
(vissa lantbruk har verksamhet på flera fastigheter).**

SUNTETORP 6:11

DJURSTRÖM 1:2

GÖKSTORP 1:1

ULVÄNGEN 1:1

ALMNÄS 1:1

ISLERYD 6:1

PRÄSTGÅRDEN 1:15

LILLA SOLBERGA 1:5

ULVHULT 5:3

ÅKERHOLMEN 1:4

KORSBERGA-MUNKEBO 1:6

VIKEN 1:4

STORA BJURUM 2:13

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG